

A 2018. évi egységes kérelmezés szempontjából fontos változások a MePAR-ban

Az ökológiai fókuszterületekre vonatkozó új fedvény típusok és egyéb, a támogatható területek kérelmezésével kapcsolatos változások a MePAR-ban

Szekeres Ádám

osztályvezető

MePAR Fejlesztési, Koordinációs és Üzemeltetési Osztály

TISZ tanácsadók kötelező szakmai képzése
2018. március 21–23., 26–28.

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA

**Földmérési, Távérzékelési és Földhivatali
Főosztály**

1149 Budapest, Bosnyák tér 5. – 1592 Budapest, Pf.: 585

Telefon: +36 (1) 222-5101 – Fax: +36 (1) 222-5112

E-mail: ftf@bfkh.gov.hu – Honlap: www.ftf.bfkh.gov.hu

AZ ÖKOLÓGIAI FÓKUSZTERÜLETEK (EFA) FEDVÉNYÉNEK TELJES KÖRÜVÉ VÁLÁSA

A 2018. évi egységes kérelembeadástól rendelkezésre álló új EFA fedvény típusok kialakítása

Ökológiai fókuszterületek fedvényének kialakítása:

- EFA elemekre vonatkozó EU-s jogszabályok és útmutatások állandó módosulása
 - utolsó változás az EFA elemekre vonatkozóan: 2017 ősze
(pl. táblaszegélyek védelmi sáv kategóriába való átemelése – közvetlen érintkezés kötelezettsége a szántóterülettel)
- ↓
- Az ökológiai fókuszterületek fedvényének teljes körű kialakítása (a három új fedvény típussal kiegészülve) csak a korábban EFA tájelem kérelmezéssel érintett szántóterületek környezetében történhetett meg
 - 2015 és 2017 között EFA kérelemmel érintett területek
 - **fás sáv**
 - **táblaszegély**
 - **erdőszélek mentén fekvő támogatható hektársáv**
 - **vizesárok**
 - **fásor**
- 2018-tól megszűnő/más típusba beolvadó kérelmek
a korábbi EFA tájelem kérelmezéssel érintett területeken, amennyiben lehetséges volt, helyettük megtörtént az egyéb EFA típus kialakítása

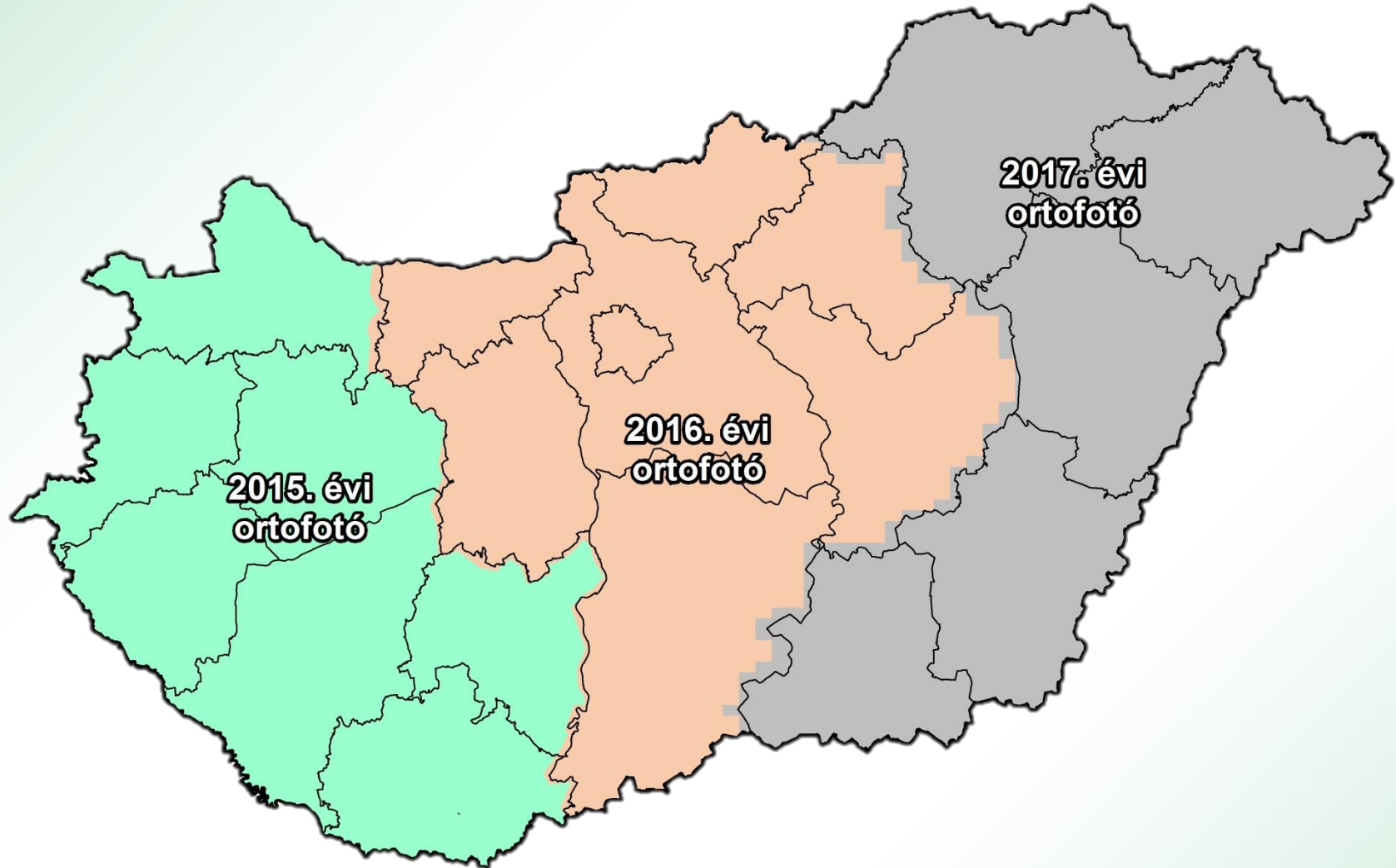
Az EFA tájelem kérelmezés adatai az elmúlt években

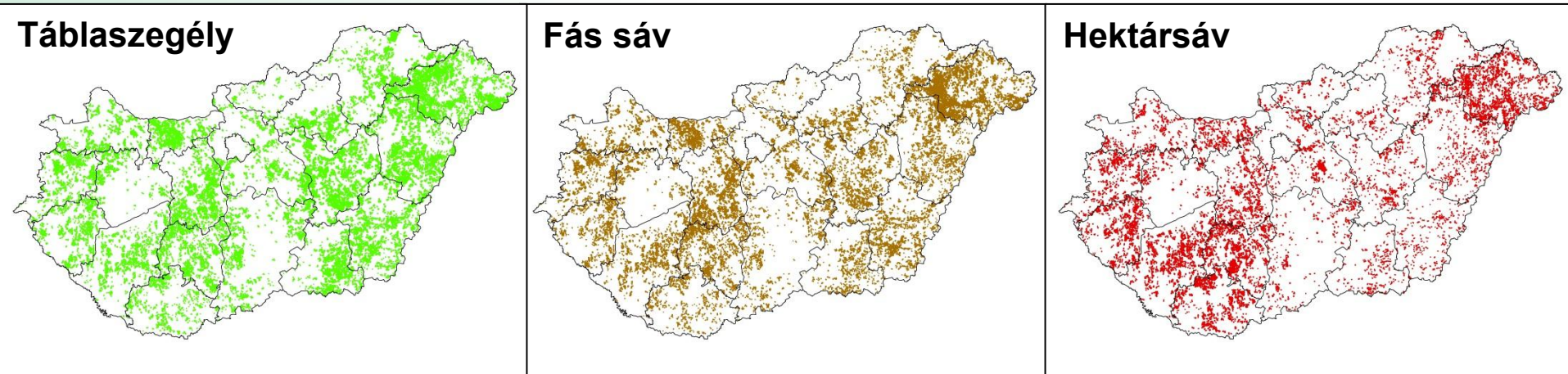
	EFA TÁJELEM KÉRELMEK SZÁMA		
	2015	2016	2017
Táblaszegély	10 591	8 222	5 110
Fás sáv	8 743	6 629	4 881
Hektársáv	4 749	3 260	2 320
<i>Vizesárok</i>	5 555	3 297	2 020
<i>Fasor</i>	1 525	63	37
Összesen	31 163	21 471	14 368

MEGSZÚNÓ EFA TÍPUSOKRA VONATKOZÓ KÉRELMEK ALATT KIALAKÍTOTT MÁS TÍPUSÚ FEDVÉNYEK				
2017. évi kérelemadat	Tábla-szegély	Fás sáv	Hektár-sáv	Ø fedvény
<i>Vizesárok</i>	1 548	452	21	1 529
<i>Fasor</i>	3	29	0	4
Összesen	1 551	481	21	1 533

Az új EFA fedvény típusok kialakításához használt ortofotó

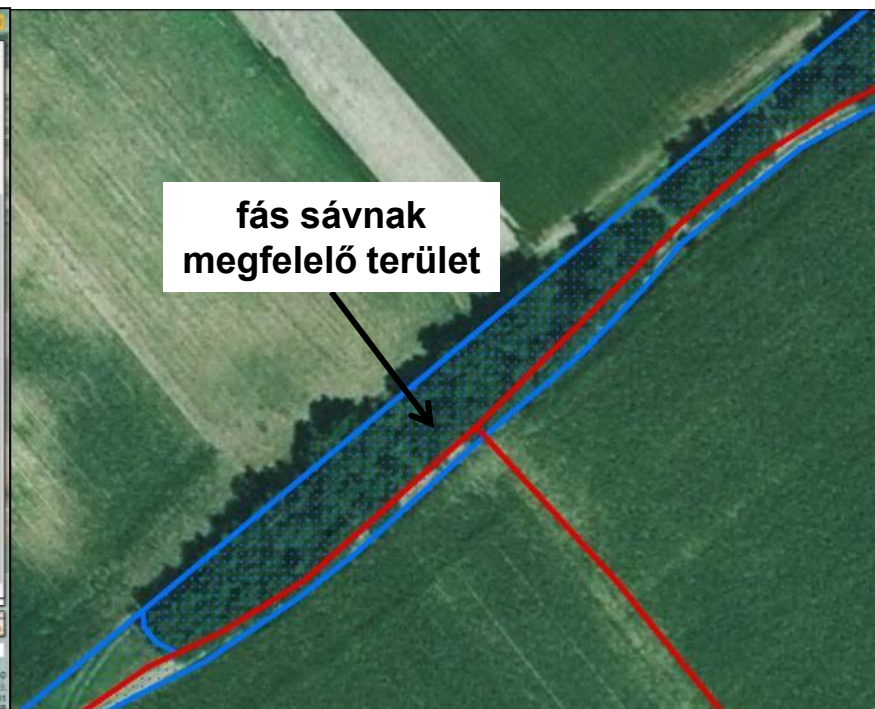

Az új EFA fedvény típusokra vonatkozó adatok

	ÚJ EFA FEDVÉNY TÍPUSOK ORSZÁGOS ADATAI			
	Táblaszegély	Fás sáv	Hektársáv	Összesen
Érintett blokkok száma	30 771	24 754	14 654	39 890
EFA elem száma	58 902	63 551	21 768	144 221
EFA elem területe	15 132 ha	10 383 ha	10 861 ha	36 376
Kérelmezhető terület (tájékoztató jellegű adat)	12 374 ha	8 433 ha	10 861 ha	31 668

Az új EFA típusok kérelmezése

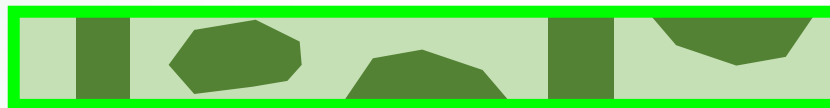
A kérelmezést segítő EFA fedvények a MePAR böngészőben a képen látható módon kerültek megjelenítésre.

A fedvénnyel nem érintett területre történő kérelmezés során a fedvény alá eső területekkel megegyező alapelveket kell figyelembe venni.

Fedvénnyel nem érintett terület esetében ökológiai fókuszterület igénylése változásvezetés indításához kötött!

A TÁBLASZEGÉLYEKKEL, FÁS SÁVOKKAL ÉS ERDŐTERÜLETEK MENTI TÁMOGATHATÓ HEKTÁRSÁVOKKAL KAPCSOLATOS LEGFONTOSABB TUDNIVALÓK

Táblaszegélynek megfelelő területek

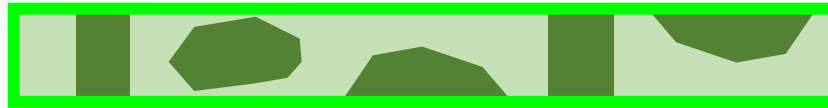

10/2015. (III. 13.) FM rendelet

„1. § (1) E rendelet alkalmazásában:

24. **táblaszegély:** a szántóterülettől fizikálisan elkülönülő, azzal egybefüggően legalább harminc méter hosszan közvetlenül határos, jellemzően sávszerű kiterjedésű, teljes szélességében mesterséges elemekkel két méternél hosszabb szakaszon nem megszakított, termeléssel nem érintett, legalább 50%-ban lágy szárú növényzettel borított, legalább három és legfeljebb húsz méter átlagos szélességgel rendelkező földterület .”

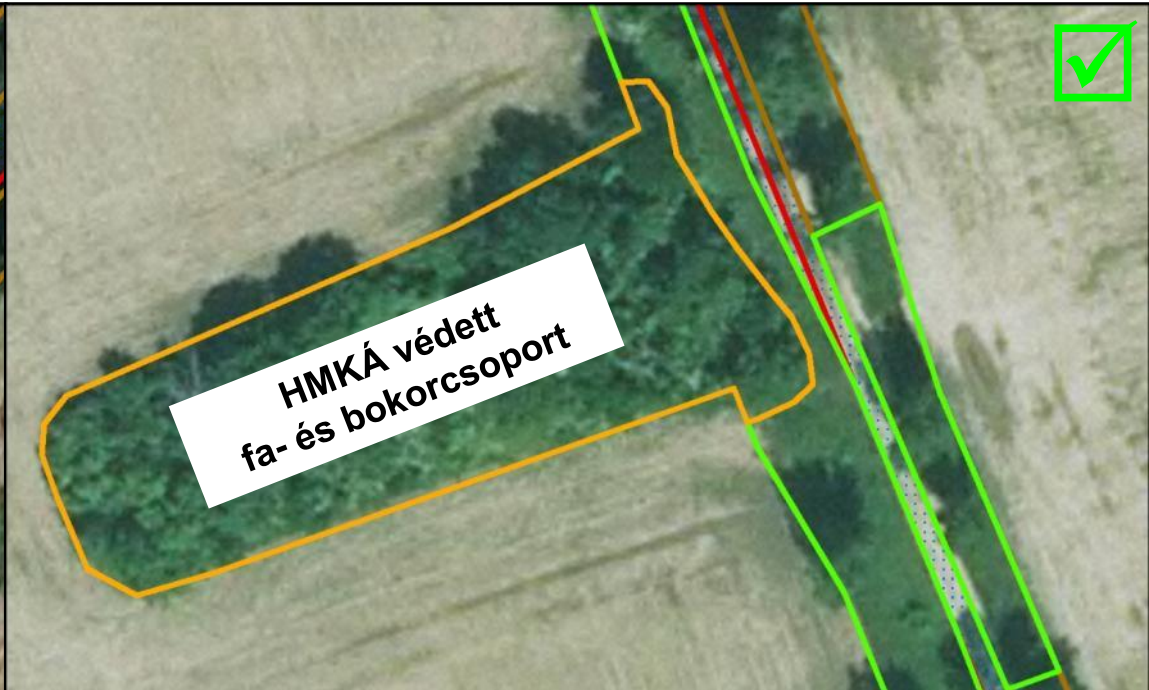
Táblaszegélynek megfelelő területek kritériumai

EFA TÁBLASZEGÉLYRE VONATKOZÓ KRITÉRIUMOK

Minimális átlagszélesség	3 m
Maximális átlagszélesség	20 m
Szántóval való érintkezés minimális hossza	30 m
Elemen belül ökológiai fókuszterületként nem elszámolható, kiszélesedő szakasz	min. 50 méter hosszú, > 40 m szélesség
Növényborítottság	> 50% lágyszárú növényzet
Tömbszerűen elhelyezkedő fás növényzettel fedett terület maximális hossza a táblaszegélyen belül	30 m
5 méteres puffertávolság (pl. földút) a szántó és az EFA elem között	Nincs!
Súlyozási tényező	1,5

Táblaszegélynek megfelelő területek

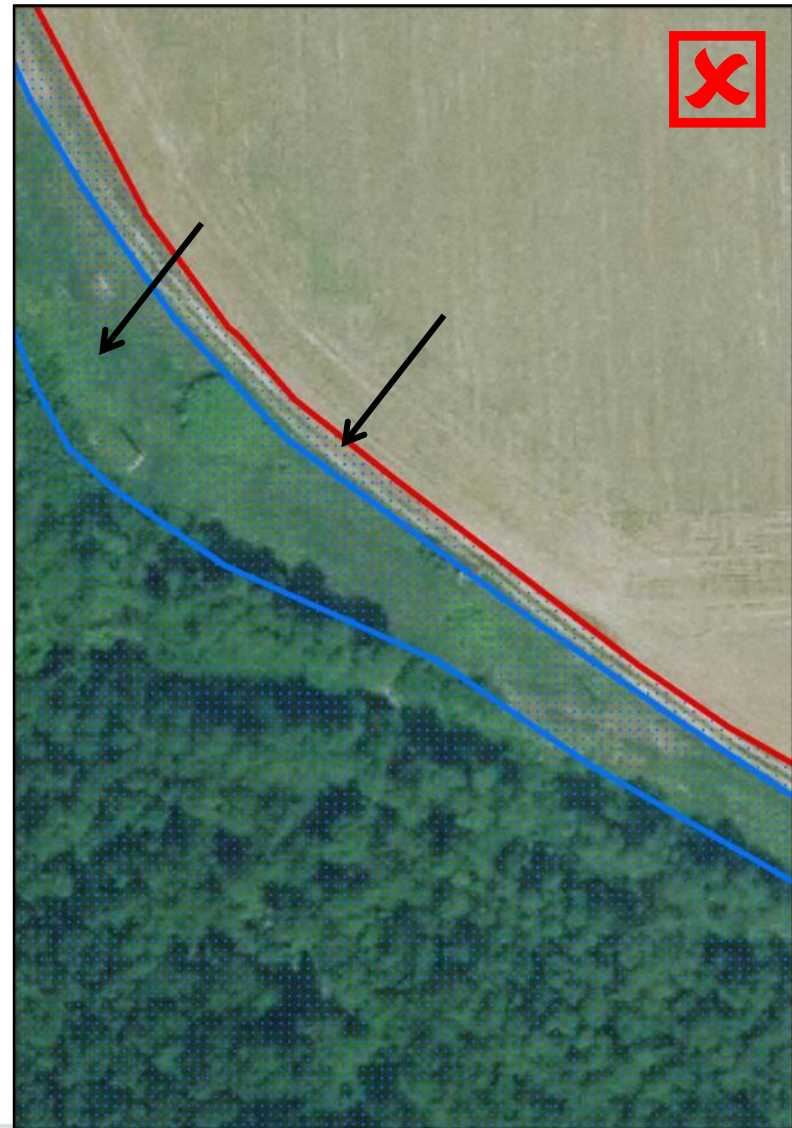

HMKÁ védett
fa- és bokorcsoport

Mivel az ökológiai fókuszterületek kérelmezésekor a HMKÁ védett tájelemek szántóterületként kerülnek figyelembe vételre, a szántóterülettel nem, de a **HMKÁ védett tájelemmel közvetlenül határos, lágy szárú természetes növényzettel borított területek** is kérelmezhetőek ökológiai fókuszterületként, ha megfelelnek a táblaszegély kategóriára vonatkozó összes egyéb kritériumnak.

Táblaszegélynek nem megfelelő területek

Abban az esetben, ha a táblaszegély kritériumainak minden egyéb szempontból megfelelő **terület nem érintkezik legalább harminc méter hosszan közvetlenül a szántóterülettel** (pl. mert a szántóterület és a táblaszegély között földút található), a **terület nem kérelmezhető ökológiai fókuszterületként.**

Táblaszegélynek nem megfelelő területek – vizenyős, mocsaras területek

A **vizenyős, mocsaras jellegű területek** (illetve vízparti nádasok) alakjuktól és elhelyezkedésüktől függetlenül **nem kérelmezhetőek ökológiai fókuszterületként**, mivel növényzetüket és funkciójukat tekintve nem táblaszegélyekről van szó.

EFA elemnek nem megfelelő területek – kiszélesedő területek

Ha egy, a fás sáv vagy a táblaszegély paramétereinek (így a maximális szélességnek is) összességében megfelelő területen belül **ötven méternél hosszabb szakaszon negyven méteres szélességet meghaladó terület** található, akkor a kiszélesedő szakasz **nem vehető figyelembe** az ökológiai fókuszterület részeként, **akkor sem**, ha fizikailag nem különül el az adott ökológiai fókuszterület elem egyéb részeitől.

Szintén **nem kérelmezhetőek** azok az ökológiai fókuszterületnek összességében megfelelő elemen belüli **területek** sem, amelyek bár nem érik el az előbbieken meghatározott területnagyságot, de **egyértelműen nem felelnek meg a sávyszerűség követelményeinek**.

Fás sávnak megfelelő területek

10/2015. (III. 13.) FM rendelet

„1. § (1) E rendelet alkalmazásában:

7. **fás sáv:** a szántóterülettől fizikálisan elkülönülő, de annak öt méteres pufferkörzetébe egybefüggően legalább harminc méter hosszan benyúló, jellemzően sávszerű kiterjedésű, teljes szélességében lágy szárú növényzettel öt, mesterséges elemekkel két méternél hosszabb szakaszon nem megszakított, legalább 50%-ban fás szárú vegetációval borított, minimum három, legfeljebb húsz méter átlagos szélességgel rendelkező földterület.”

Fás sávnak megfelelő területek

EFA FÁS SÁVRA VONATKOZÓ KRITÉRIUMOK

Minimális átlagszélesség	3 m
Maximális átlagszélesség	20 m
Szántóval való érintkezés minimális hossza	30 m
Elemen belül ökológiai fókuszterületként nem elszámolható, kiszélesedő szakasz	min. 50 méter hosszú, > 40 m szélesség
Növényborítottság	> 50% fás szárú növényzet
Lehetséges „szakadás” (fás szárú növényzettől mentes, az adott elemet teljesen átszelő terület szélessége)	max. 5 m
5 méteres puffertávolság (pl. földút) a szántó és az EFA elem között	Lehet
Súlyozási tényező	2

Fás sávnak megfelelő területek

A fás sáv ökológiai fókuszterület típus és a szántóterület nem feltétlenül kell, hogy közvetlenül érintkezzen egymással, elegendő, ha van olyan, minimum harminc méter hosszúságú szakasz, amely a szántóterület öt méteres pufferkörzetén belülre esik.

Fás sáv és szántóterület között elhelyezkedhet földút!

Kérelmezhető terület fás sávon belül

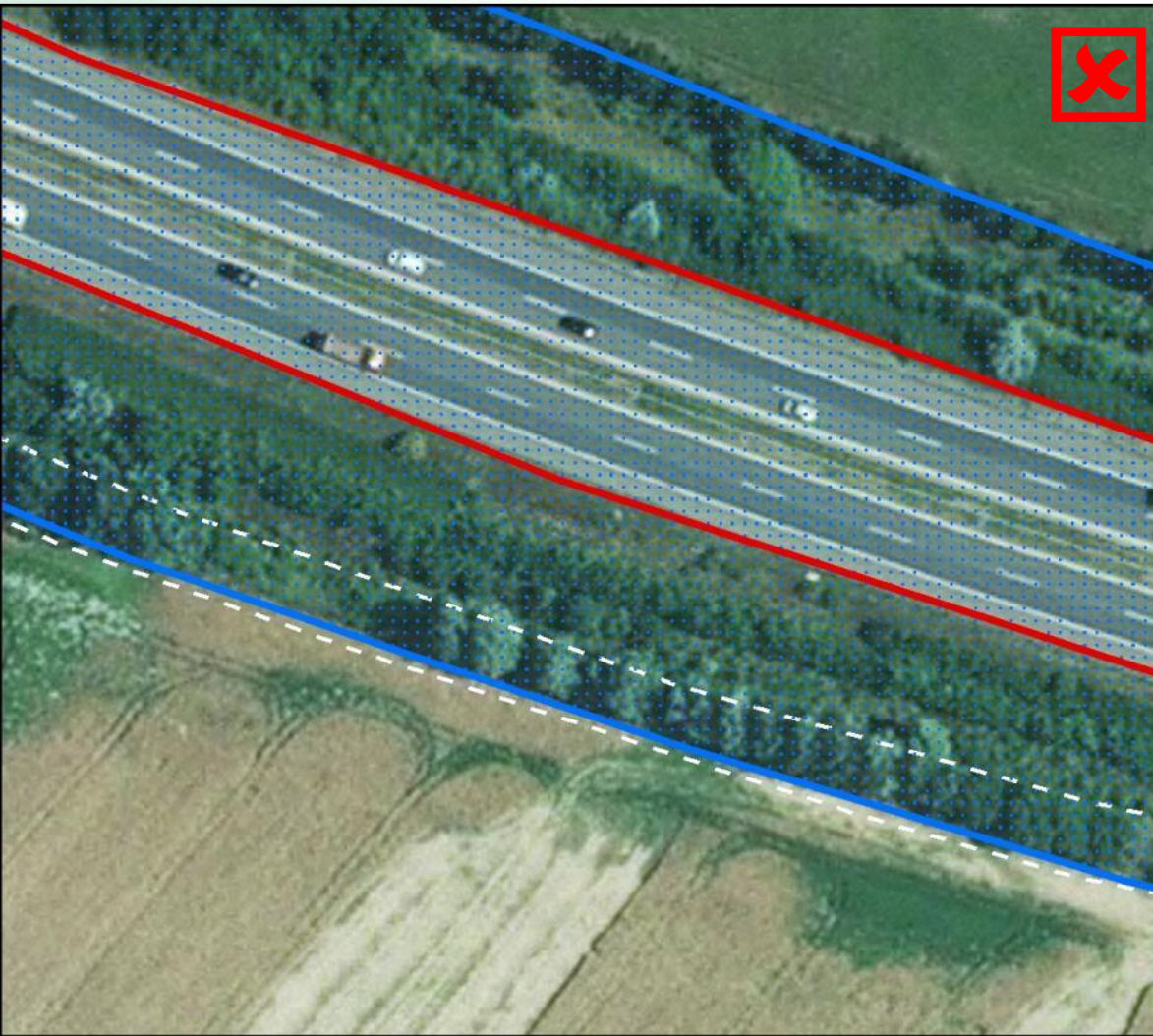
A fás sáv ökológiai fókuszterület esetében a kérelmezett **elem átlagszélessége maximum húsz méter lehet**, ugyanakkor az elem területe csak **maximum tíz méter szélességig számolható el**.

Fás sávnak nem megfelelő területek

Azokon a területeken, ahol a fás sávnak minden egyéb szempontból megfelelő **fás szárú vegetáció teljes szélességében** lágy szárú növényzettel **öt** (mesterséges elemek esetében két) **méternél hosszabb szakaszon megszakad**, fás sáv **fedvény nem kerül kialakításra**, illetve nem is kérelmezhető.

Fás sávnak nem megfelelő területek – utak mellett található véderdők

A gyorsforgalmi utak és autópályák mellett található, rendeltetésüket tekintve az utak **védőövezetét** képező, **műszaki szempontból az utakhoz tartozó természetes növényzettel borított területek** (véderdők, lágyszárú természetes növényzettel borított sávok) **ökológiai fókuszterületként nem kérelmezhetők.**

Erdőszélek menti támogatható hektársávnak megfelelő területek

10/2015. (III. 13.) FM rendelet

„1. § (1) E rendelet alkalmazásában:

6. **erdőszélek mentén fekvő támogatható sáv:** erdőterülettel közvetlenül határos, támogatható szántóterületen az erdőszéllel párhuzamosan, egybefüggően minimum 30 méter hosszan elhelyezkedő, legalább három, legfeljebb tíz méter széles földterület.”

Erdőszélek menti támogatható hektársávnak megfelelő területek

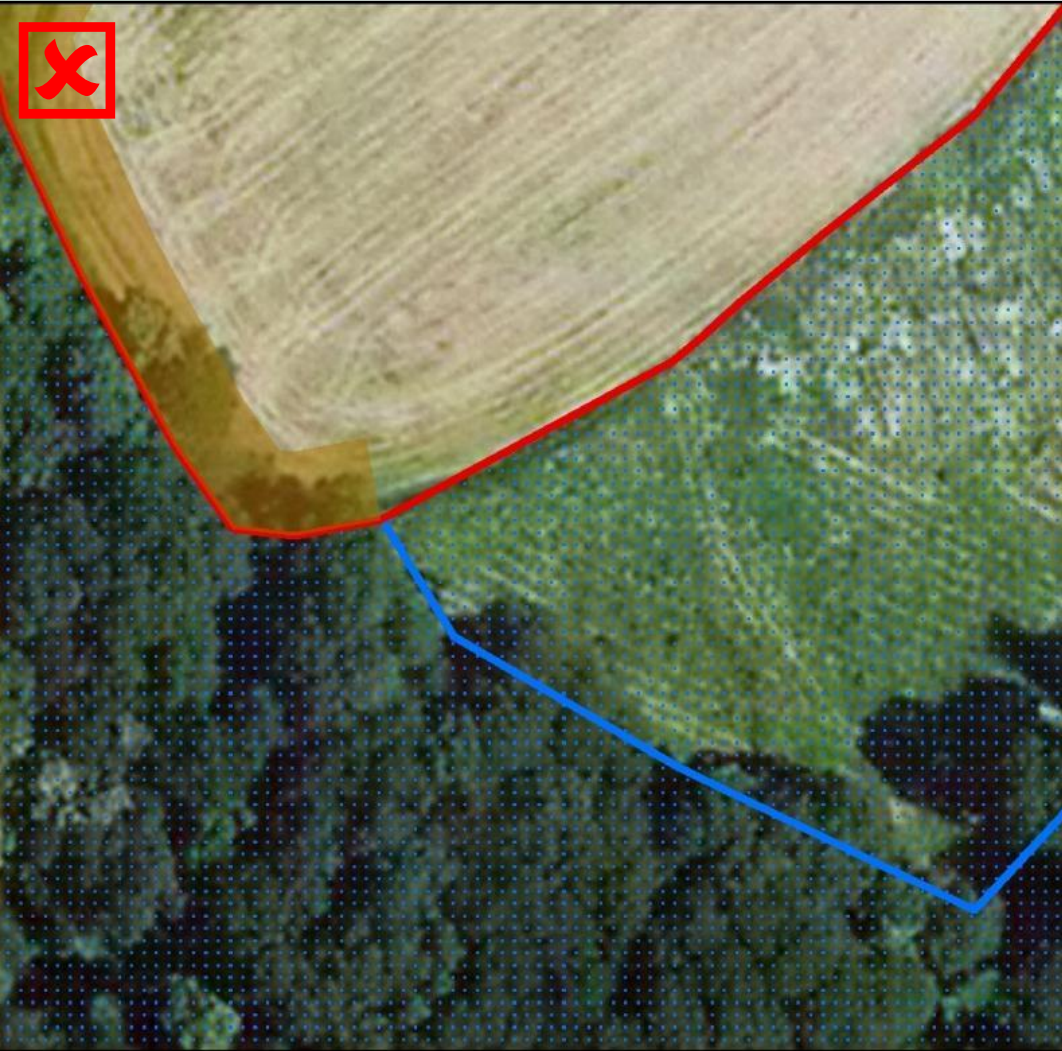
EMHS-RE VONATKOZÓ KRITÉRIUMOK	
Szélesség	10 m
Szántóval való érintkezés minimális hossza	30 m
Az erdőterületekről már leválasztandó fás szárú növényzettel fedett nyúlványok (fás sávok)	50 méternél hosszabb, < 20 méternél keskenyebb
Lehetséges szakadás	Szántóterülettel érintkező nyiladékoknál, földutaknál stb.
5 méteres puffertávolság (pl. földút) a szántó és az EFA elem között	Nincs!
Súlyozási tényező (a nem művelt magasabb)	0,3 vagy 1,5

Erdőszélek menti támogatható hektársávnak nem megfelelő területek

Az olyan esetekben, ahol a **szántóterület és az erdőterület nem érintkezik közvetlenül egymással** (pl. a szántó- és az erdőterület között földút fut), erdőszélek menti támogatható **hektársáv nem kérelmezhető.**

Erdőszélek menti támogatható hektársávnak nem megfelelő területek – **tarvágások, újratelepített erdőterületek**

Amennyiben az **erdőterület lombkorona borítottsága** bármilyen erdészeti technológiai művelet miatt (pl. újratelepítés, tarvágás) **nem éri el az 50%-ot**, a terület mellett erdőszélek menti támogatható hektársáv nem kérelmezhető.

Erdőterületek szélén található lágyszárú természetes növényzet besorolása

Az erdőterületek szélén található, lágyszárú növényzettel borított területek három méteres szélességig erdőhasználati szempontból az erdő részeként értelmezendők, mellettük ökológiai fókuszterületként erdőszélek menti támogatható hektársáv kérelmezhető.

Ha a lágyszárú növényzet átlagos szélessége meghaladja a három métert és a terület erdőhasználati szempontból nem képezi az erdő részét, az **táblaszegélyként kérelmezhető** (amennyiben minden paraméterében megfelel a táblaszegély kritériumainak).

Erdőnyúlványok esetében a hektársáv kérelmezésére alkalmas területek és a fás sávok elkülönítése

Az **erdőterületek** azon **nyúlványai**, amelyek fizikai határral nem választhatók el az erdőtől, és **nem hosszabbak ötven méternél**, abban az esetben is az **erdő részeként értelmezendők** (és így mellettük erdő menti hektársáv kérelmezhető), ha egyébként minden más szempontból megfelelnek a fás sáv kritériumainak is.

Az **erdőterületek** azon **nyúlványai**, amelyek **ötven méternél hosszabbak**, azon a szakaszon, amely minden szempontból megfelel a fás sávokra vonatkozó kritériumoknak, **fás sáv ökológiai fókuszterületként kérelmezhetőek**.

A tapasztalatok alapján helytelenül kérelmezett területek

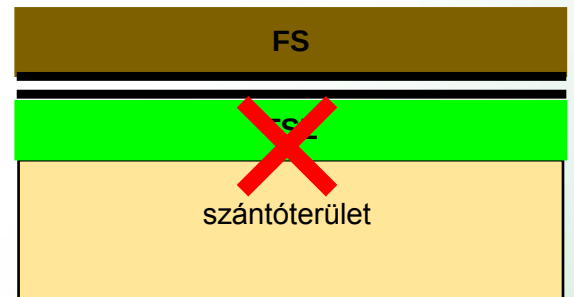
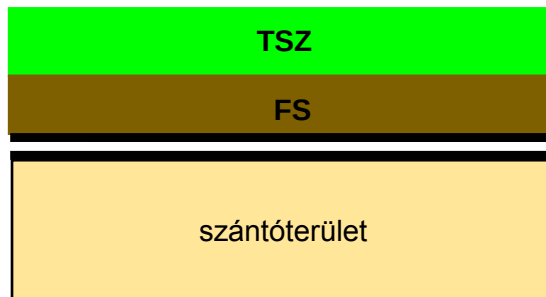
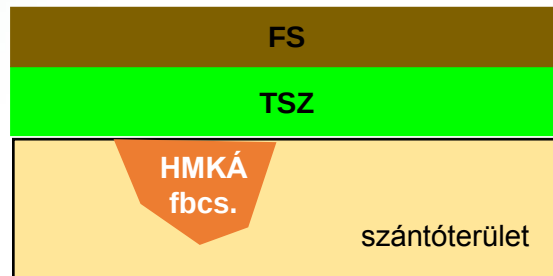
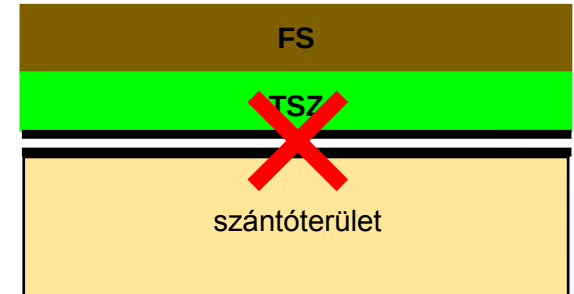
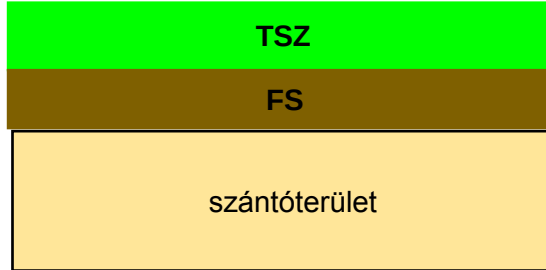

Erdőterületek szélső sor fái ≠ fás sáv

Az **erdőterületek szélén álló fák** – amennyiben azok egy egységet képeznek az erdővel – az **erdő részeként értelmezendők**, vagyis **mellettük** nem fás sáv, hanem **erdőszélek menti támogatható hektársáv** kérelmezhető.

„Második körös” EFA elemeknek megfelelő területek

A szántóterülettel nem, de annak öt méteres puffer körzetén belül elhelyezkedő **fás sávval** vagy a szántóterülettel közvetlenül határos **táblaszegéllyel közvetlenül érintkező**, az ökológiai fókuszterületek egyéb kritériumainak megfelelő **területek** (táblaszegélyek, illetve fás sávok) **szintén elszámolhatók ökológiai fókuszterületként**.

„Második körös” EFA elemeknek megfelelő területek

Az ilyen területek akár érintkezhetnek is a szántóterülettel, de ha a szántóterülettel közvetlenül érintkező (vagy fás sávok esetében annak öt méteres puffer körzetébe eső) szakaszuk nem éri el a harminc métert, akkor csak szomszédos (ún. „második körös”) ökológiai fókuszterületként kérelmezhetők.

MEGSZŰNŐ/ÁTALAKULÓ EFA TÍPUSOKKAL KAPCSOLATOS LEGFONTOSABB TUDNIVALÓK

Átalakuló EFA típussal kapcsolatos tudnivalók

Fasorok

A korábban fasorként kérelmezhető területek:

- > 50% lágyszárú növényzet
→ **TÁBLASZEGÉLY**
- > 50% faszárú növényzet
→ **FÁS SÁV**

A fedvénybe kerüléshez a területeknek meg kell felelniük a táblaszegélyre vagy fás sávra vonatkozó egyéb kritériumoknak (pl. szélesség, szakadás) is!

Megszűnő EFA típussal kapcsolatos tudnivalók

Vizesárok

Minden, az EU-s jogszabályok és iránymutatások szempontjából is megfelelő terület átkerül más kategóriába.

- a vizesárok medre nem különíthető el egyértelműen a parttól
- a meder szélessége nem haladja meg hat métert
- a vizesárok parttal együtt számított teljes szélességének kevesebb mint harmadát foglalja el a meder szélessége

A teljes elem **TÁBLASZEGÉLY** vagy **FÁS SÁV** lesz

A fedvénybe kerüléshez a területeknek meg kell felelniük a táblaszegélyre vagy fás sávra vonatkozó kritériumoknak (pl. szélesség, szakadás)!

Megszűnő EFA típussal kapcsolatos tudnivalók

Vizesárkok

Minden, az EU-s jogszabályok és iránymutatások szempontjából is megfelelő terület átkerül más kategóriába.

- a vizesárkok medre egyértelműen elkülöníthető a partjától
- a part nem vizenyős, illetve mocsaras jellegű

A vizesárkok parti sávja
TÁBLASZEGÉLY vagy **FÁS SÁV** lesz

A fedvénybe kerüléshez a területeknek meg kell felelniük a táblaszegélyre vagy fás sávra vonatkozó kritériumoknak (pl. szélesség, szakadás)!

Megszűnő EFA típussal kapcsolatos tudnivalók

Vizesárok

Minden, az EU-s jogszabályok és iránymutatások szempontjából nem megfelelő terület kikerül az EFA fedvényből.

- a vizesárok medre nem egyértelműen különíthető el a parttól
- a meder szélesebb, mint hat méter
VAGY
- a meder a vizesárok parttal együtt számított szélességének több, mint harmadát elfoglalja

**2018-tól a terület nem kérelmezhető
ökológiai fókuszterületként!!!**

AZ ELMÚLT ÉVBEN AZ ÁLLANDÓ GYEP FEDVÉNNYEL KAPCSOLATBAN FELMERÜLT KÉRDÉSEK

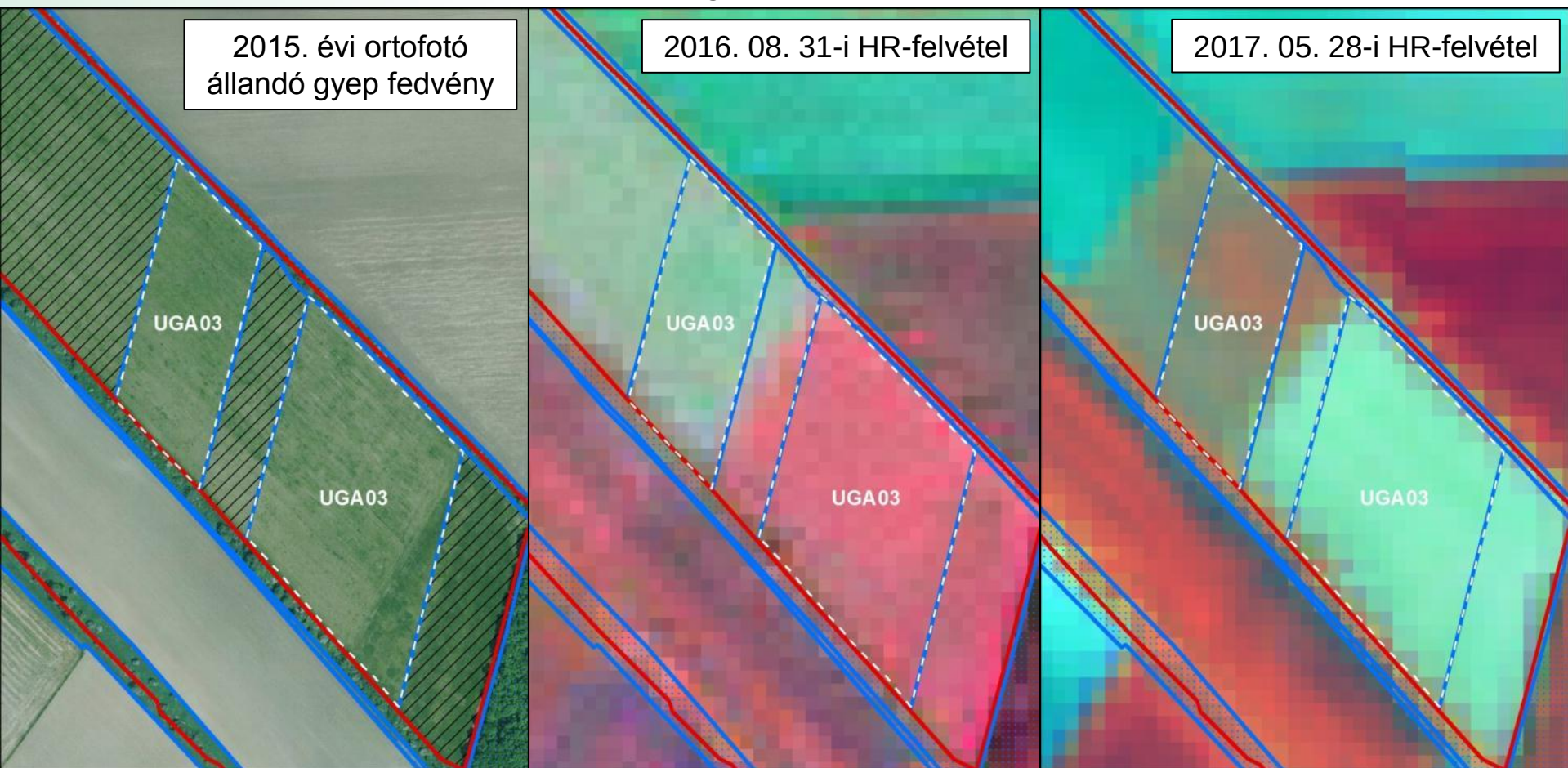
Hagyományos gyümölcsös vs. álladó gyepterület

A hagyományos gyümölcsösként művelt területek nem képezik a MePAR állandó gyepterület részét, ugyanakkor a két különböző típusú terület elhatárolása nem feltétlenül felel meg a kérelmezésnek, mivel a gyepterület kialakításánál az ortofotón és/vagy úrfelvételeken látható fizikai határokat kell figyelembe venni.

Ugar vs. állandó gyepterület fedvény

Az olyan, ugarként kérelmezett **területek**, amelyeken beazonosíthatóak az ugarként történő hasznosítás nyomai (elkülönül a szomszédos gyepterületek hasznosításától), **nem kerülnek az állandó gyepterület fedvénybe.**

A JÖVŐBEN VÁRHATÓAN NEM TÁMOGATHATÓ KATEGÓRIÁBA KERÜLŐ TERÜLETEK

Lágy szárú gyomokkal erősen fertőzött, évek óta nem művelt parlag- és gyepterületek

A 10/2015. (III. 13.) FM rendelet vonatkozó része:

2. § (1) Az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk (1) bekezdés e) pontjában meghatározott mezőgazdasági terület abban az esetben támogatható, ha:

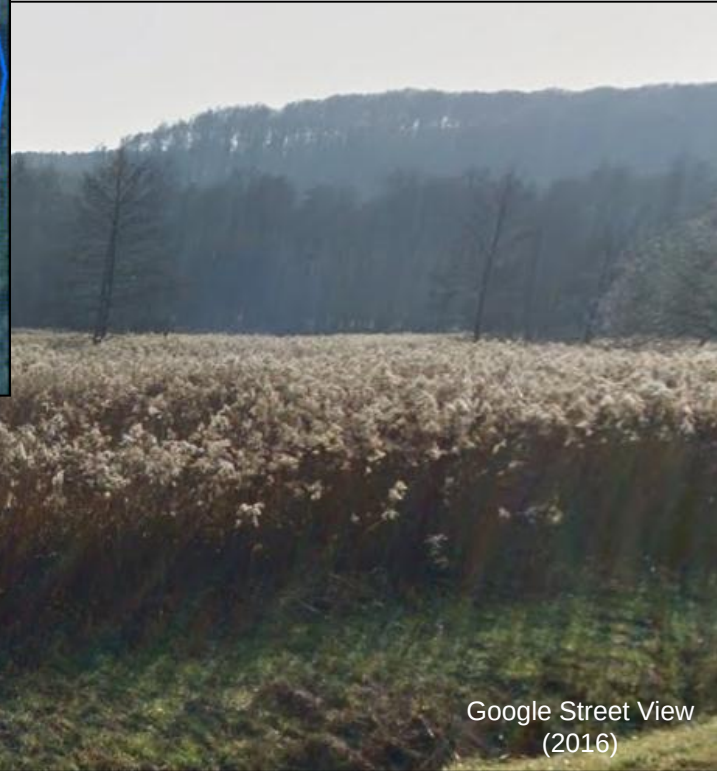
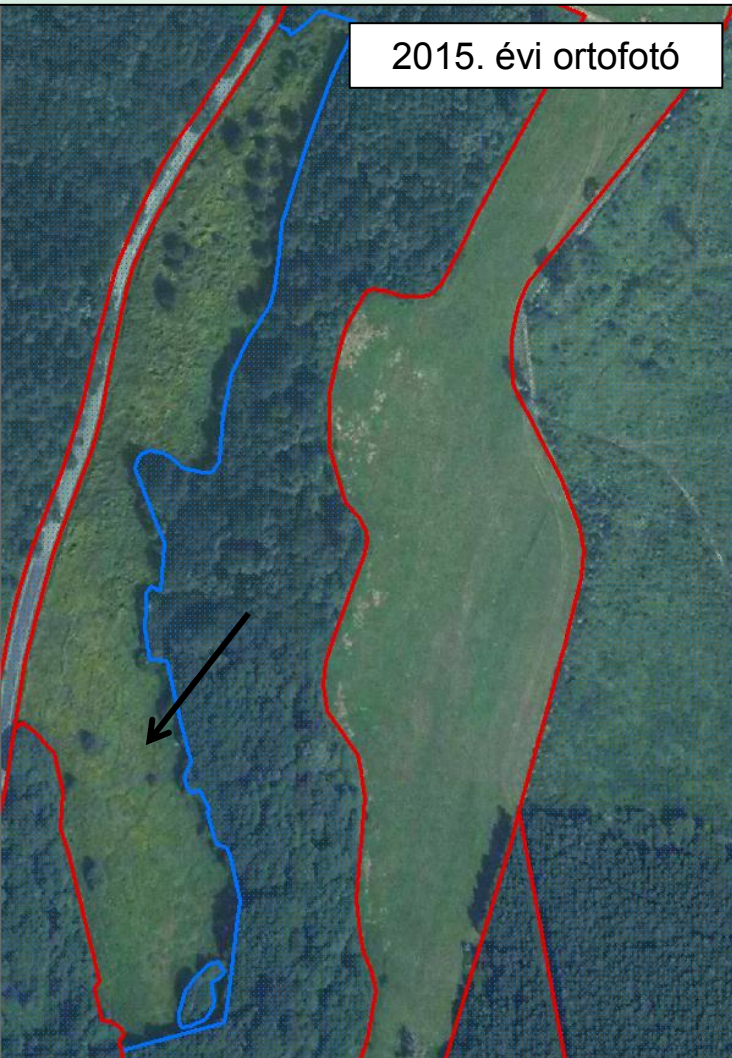
c) az állandó gyepterületen és az ideiglenes gyepterületen – amennyiben ott tárgyévben mezőgazdasági termelés nem folyik – **a gyepalkotó fűfajok és takarmánynövények – nem beleértve a nádat – túlsúlyban vannak**, és nem található a tárgyévet megelőző vegetációs időszakból maradt olyan növedék, amelynek szaporító képletei is elnyíltak.

(2) Az a terület, amelyen mezőgazdasági termelés folyik, de **nagymértékű, súlyos lágy szárú vagy fás szárú vagy nagymértékű, súlyos és maradandó fás szárú gyomosodás észlelhető, a vizsgált támogatási évben nem támogatható**. A nagymértékű, súlyos és maradandó fás szárú gyomosodás esetén a területet a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerről szóló miniszteri rendelet értelmében nem támogatható területté kell átsorolni.

(„1. § (1) E rendelet alkalmazásában:

28. **nagymértékű, súlyos, lágy szárú gyomosodás:** a lágy szárú gyomnövény bármely szomszédos földterületre történő áttérjedése, vagy ha a vizsgált parcellán virágzó veszélyes gyom vagy a **földterület 50%-át meghaladó mértékű lágy szárú gyomnövény található.**)

Lágy szárú gyomokkal erősen fertőzött, évek óta nem művelt parlag- és gyepterületek

Lágy szárú gyomokkal erősen fertőzött, évek óta nem művelt parlag- és gyepterületek

MÁK helyszíni
ellenőrzési fotó

Lágy szárú gyomokkal erősen fertőzött, évek óta nem művelt parlag- és gyepterületek

		HASZNOSÍTHATÓSÁG ÉS KÉRELMEZHETŐSÉG SZEMPONTJÁBÓL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK ADATAI (KB. AZ ORSZÁG 2/3-ÁNAK FELÜLVIZSGÁLATA ALAPJÁN)		
		Érintett terület nagysága [ha]	Érintett (2017. évi) kérelmek száma	Érintett fizikai blokkok száma
Ø kérelmezett		3 738	0	2 774
Kérelmmel érintett	> 0%	2 931	1 516	1 450
	> 25%	2 299	1 326	974
	> 50%	2 074	1 150	852
	> 75%	1 633	903	697
Összesen		6 669	1 516	4 224

Ezen felül 2017-ben az ország középső 1/3-án (felújítási terület) már mintegy 1000 ha ilyen jellegű, de nem kérelmezett terület került nem támogatható kategóriába.

A műveléssel 2018-ban sem érintett területek – kérelmezéstől függetlenül – 2019-től várhatóan nem támogatható kategóriába kerülnek!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Szekeres Ádám

osztályvezető

MePAR Fejlesztési, Koordinációs és Üzemeltetési Osztály

szekeres.adam@bfkh.gov.hu

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA

Földmérési, Távérzékelési és Földhivatali Főosztály

1149 Budapest, Bosnyák tér 5. – 1592 Budapest, Pf.: 585

Telefon: +36 (1) 222-5101 – Fax: +36 (1) 222-5112

E-mail: ftf@bfkh.gov.hu – Honlap: www.ftf.bfkh.gov.hu